

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-10>

УДК 657.4:339.5:336.7

ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ В УМОВАХ САНКЦІЙНИХ ОБМЕЖЕНЬ ТА МІЖНАРОДНОГО ФІНАНСОВОГО КОМПЛАЄНСУ

ACCOUNTING FOR PAYMENTS WITH SUPPLIERS UNDER SANCTIONS RESTRICTIONS AND INTERNATIONAL FINANCIAL COMPLIANCE

Краєвський Володимир Миколайович

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри облікових технологій та бізнес-аналітики,
Державний податковий університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3513-3666>

Колісник Олена Пилипівна

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку та аудиту,
Державний податковий університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1755-5638>

Мегедь Тарас Григорович

здобувач ступеня доктора філософії,
Державний податковий університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-3037-0976>

Kraievskiy Volodymyr, Kolisnyk Olena, Mehed Taras
State Tax University

У статті досліджено теоретико-методологічні засади обліку розрахунків з постачальниками в умовах санкційних обмежень та міжнародного фінансового комплаєнсу. Розкрито концептуальні основи побудови облікових систем у транснаціональному контексті, враховуючи виклики фінансово-правової турбулентності та санкційної політики. Особливу увагу приділено аналізу впливу глобальних стандартів фінансової звітності (IFRS) на облікові процеси у режимі санкцій. Досліджено інституційну природу санкцій та їх роль у регулюванні міжнародної торгівлі, а також облік операцій з нерезидентами в умовах посилених санкційних ризиків. Розглянуто корпоративні стратегії подолання санкційних бар'єрів у фінансових операціях. Проаналізовано генезу та еволюцію концепції міжнародного фінансового комплаєнсу, інтеграцію комплаєнс-процедур у систему корпоративного управління фінансами та роль автоматизованих систем контролю (AML, KYC) у забезпеченні прозорості розрахункових операцій. Окремо наведено аналітику кейсів порушень фінансового комплаєнсу та їх облікове трактування. Отримані результати дозволяють сформулювати стратегічні підходи до управління розрахунками з постачальниками у складних умовах глобального економічного середовища.

Ключові слова: облік розрахунків, зобов'язання, санкційні обмеження, фінансовий комплаєнс, міжнародна торгівля, IFRS.

Modern transnational companies and enterprises operate in an environment characterized by a high level of financial and legal turbulence and increased restrictions on sanctions. This necessitates a rethinking of methods for accounting for payments to suppliers, in the context of international financial compliance. In the context of globalization of economic processes, ensuring transparency, reliability and efficiency of financial transactions is of particular importance, which requires the integration of new approaches and compliance with international accounting standards. The research issues are related to the insufficient development of theoretical and methodological foundations of accounting under sanctions and the need for effective integration of compliance procedures into the financial activities of enterprises. The purpose of the article is to substantiate the theoretical and methodological principles of accounting for payments to suppliers in a transnational context, considering sanctions restrictions and requirements of international financial compliance. The research is aimed at identifying key problems and challenges, developing methodological approaches to organizing accounting processes in modern conditions, as well

as determining strategic directions for overcoming sanctions barriers in financial transactions. To achieve the goal, a complex of scientific methods was used, including systemic and comparative analysis to study international practices of financial compliance and accounting standards; induction and deduction to generalize theoretical provisions. The study identified the conceptual foundations of accounting for settlement transactions in a transnational context, focusing on the impact of financial and legal turbulence. A methodology for building accounting systems considering sanctions and compliance requirements was developed, which includes the adaptation of global financial reporting standards (IFRS) to the conditions of sanctions policy. The institutional nature of sanctions and their multidimensional impact on accounting processes, on the accounting of receivables and payables, were separately analyzed.

Keywords: accounting, liabilities, sanctions, financial compliance, international trade, IFRS.

Постановка проблеми. Сучасна транснаціональна економіка характеризується високим ступенем взаємозалежності між суб'єктами господарювання різних країн, що зумовлює необхідність удосконалення механізмів обліку розрахункових операцій із постачальниками. Посилення санкційних обмежень у глобальному фінансовому просторі, зумовлене як геополітичними факторами, так і прагненням міжнародних організацій забезпечити прозорість та безпечність фінансових потоків, формує нові виклики для корпоративних структур. Санкції, що впливають на фінансові транзакції, істотно ускладнюють ведення обліку, адже вимагають врахування змін у нормативно-правовому регулюванні та дотримання стандартів фінансового комплаєнсу. Особливої актуальності набуває дослідження обліку розрахунків у контексті дотримання міжнародних стандартів фінансової звітності (IFRS) та вимог фінансового комплаєнсу. Останній трансформувався з інструменту управління ризиками у стратегічний механізм забезпечення стійкості бізнес-моделей у складних фінансово-правових умовах. З огляду на інституційну природу санкцій та їхню роль у регулюванні міжнародної торгівлі, підприємства вимушені впроваджувати адаптивні стратегії обліку операцій, що передбачають транскордонний характер діяльності. У цьому контексті методологія обліку розрахунків із постачальниками має ґрунтуватися на поєднанні гнучких фінансових підходів і дотримання комплаєнс-процедур, зокрема тих, що регулюють антивідмивальні практики (AML) та процедури ідентифікації контрагентів (KYC). Окрім того, облік операцій із нерезидентами потребує ретельного аналізу ризиків, пов'язаних із застосуванням санкцій, та розробки корпоративних стратегій їх мінімізації. Отже, у сучасних умовах фінансово-правової турбулентності дослідження теоретико-методологічних аспектів обліку розрахунків із постачальниками, з урахуванням міжнародного фінансового комплаєнсу та санкційних обмежень, є важливим для формування

стійких бізнес-процесів, що відповідають глобальним вимогам прозорості та ефективності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження обліку розрахунків із постачальниками в умовах санкційних обмежень та міжнародного фінансового комплаєнсу охоплюють широкий спектр питань – від концептуальних основ формування облікових систем до методологічних підходів управління дебіторською та кредиторською заборгованістю. Наукові праці, присвячені цій тематиці, виконані як вітчизняними, так і зарубіжними науковцями. Дослідження Гайдаржийської О. М., Попович О. В. та Кромбет А. Ю. (2018) акцентує увагу на теоретичних аспектах обліку розрахунків підприємств із постачальниками та підрядниками, що створює підґрунтя для подальшого аналізу специфіки санкційних ризиків. Методологічні основи аналізу розрахунків із покупцями та замовниками представлені у роботі Копанчука К. В. (2017), що є релевантним для формування сучасних моделей управління обліковими процесами у період фінансово-правової нестабільності. Значний внесок у дослідження обліково-аналітичних аспектів управління дебіторською заборгованістю зроблено Савченко А. М. та Кібиш О. О. (2024), які у своїх працях розкривають організаційно-інформаційні моделі аналізу розрахунків, що відповідають сучасним вимогам прозорості та відповідності міжнародним комплаєнс-стандартам. Поруч із цим, недостатньо дослідженими залишаються питання інтеграції фінансового комплаєнсу у систему обліку розрахунків із постачальниками в умовах санкційних обмежень. Зокрема, потребують подальшого аналізу аспекти побудови облікових систем, здатних оперативно адаптуватися до змін міжнародних фінансових стандартів (IFRS) та санкційної політики, а також механізми забезпечення прозорості операцій з нерезидентами у високоризикових режимах.

Мета статті. Метою статті є формування теоретико-методологічних підходів до обліку розрахунків із постачальниками в умовах

санкційних обмежень та міжнародного фінансового комплаєнсу, з урахуванням вимог глобальних стандартів фінансової звітності (IFRS) та викликів фінансово-правової турбулентності.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасних умовах глобалізації світової економіки та підвищеної взаємозалежності національних ринків, транснаціональний характер фінансово-господарських відносин набуває особливої значущості. В цьому контексті облік розрахунків із постачальниками потребує переосмислення з урахуванням численних викликів, серед яких ключовими є фінансово-правова турбулентність, санкційні обмеження та необхідність дотримання міжнародних стандартів фінансової звітності (IFRS). Теоретико-методологічне осмислення цих аспектів є основою для побудови ефективних облікових систем, здатних забезпечувати прозорість, достовірність та своєчасність фінансової інформації в умовах постійно змінюваного регуляторного середовища.

Фінансово-правова турбулентність, що проявляється у непередбачуваних змінах законодавчих вимог, валютних коливаннях, геополітичних ризиках та посиленні регуляторного тиску, формує нову парадигму управління розрахунковими операціями. У такій ситуації традиційні підходи до обліку розрахунків із постачальниками втрачають ефективність, оскільки вони орієнтовані переважно на стабільне середовище та стандартизовані бізнес-процеси.

Концептуальні основи сучасного обліку розрахункових операцій повинні спиратися на принципи гнучкості, адаптивності та превентивного управління ризиками. Зокрема, у транснаціональному контексті виникає потреба інтеграції інституційних знань про специфіку санкційних режимів, валютного регулювання та міжнародних правил комплаєнсу. Ефективне функціонування облікових систем у таких умовах забезпечується за рахунок застосування багаторівневих підходів до управління обліковою інформацією, що враховують локальні та глобальні ризики.

Важливо підкреслити, що фінансово-правова турбулентність вимагає не лише точного відображення господарських операцій у бухгалтерських записах, але й оперативної трансформації облікових політик відповідно до змін регуляторного середовища. Це потребує від підприємств формування динамічних моделей обліку, здатних оперативно реагувати на зміни умов діяльності та забезпечу-

вати безперервність бізнес-процесів навіть у кризових ситуаціях.

Побудова ефективної облікової системи в умовах транснаціонального бізнесу потребує врахування санкційних та комплаєнс-вимог, які визначають правила взаємодії з контрагентами, зокрема постачальниками. Санкційні обмеження можуть бути як галузевими, так і індивідуальними, що накладає додаткові вимоги до ідентифікації ризиків у розрахункових операціях.

Методологія формування облікових систем у таких умовах передбачає застосування інтегрованого підходу, що поєднує традиційні облікові принципи з комплаєнс-процедурами. Зокрема, важливу роль відіграє впровадження автоматизованих систем контролю, таких як AML (Anti-Money Laundering) та KYC (Know Your Customer), які забезпечують верифікацію постачальників та моніторинг фінансових операцій на предмет дотримання міжнародних нормативів.

Додатково, сучасні облікові системи повинні бути адаптовані до аналізу санкційних ризиків у режимі реального часу. Це досягається через використання цифрових технологій, що дозволяють відслідковувати зміни у санкційних списках, проводити перевірку контрагентів та автоматично коригувати облікові дані відповідно до нових вимог.

Крім того, у методології обліку важливо враховувати взаємозв'язок між локальними та міжнародними регуляторними вимогами. Це означає, що підприємства повинні не лише дотримуватися внутрішніх облікових стандартів, але й забезпечувати відповідність міжнародним комплаєнс-нормам, що підвищує рівень довіри з боку іноземних партнерів та інвесторів.

Глобальні стандарти фінансової звітності (IFRS) відіграють ключову роль у забезпеченні прозорості та порівнюваності фінансової інформації у транснаціональному бізнесі. В умовах посиленої санкційної політики їх значущість ще більше зростає, оскільки саме дотримання цих стандартів гарантує правомірність фінансових операцій та мінімізує ризики невідповідності міжнародним вимогам.

IFRS передбачають комплексний підхід до відображення фінансово-господарських операцій, що дозволяє формувати облікові системи, здатні витримувати перевірку з боку міжнародних регуляторів. Наприклад, стандарти IFRS 9 (Financial Instruments) та IFRS 15 (Revenue from Contracts with Customers) мають безпосереднє значення

у контексті санкційної політики, оскільки регулюють порядок відображення фінансових інструментів та договірних відносин, що можуть підпадати під санкційний контроль.

Крім того, дотримання принципів IFRS сприяє формуванню корпоративних стратегій, орієнтованих на прозорість та підзвітність фінансових операцій. Це, у свою чергу, підвищує інвестиційну привабливість підприємств, які здійснюють діяльність у транснаціональному середовищі, де санкційні ризики можуть мати суттєвий вплив на бізнес-процеси. Особливої уваги заслуговує питання імплементації стандартів IFRS у практику обліку розрахунків із постачальниками, які належать до юрисдикцій із підвищеним санкційним ризиком. Це потребує від підприємств ретельного документального оформлення операцій, застосування багаторівневого контролю за їх проведенням та забезпечення повної прозорості у звітності.

Отже, методологія побудови облікових систем у транснаціональному контексті повинна поєднувати в собі як дотримання міжнародних стандартів фінансової звітності, так і гнучкість у реагуванні на зміни санкційної політики.

Слід зазначити, що сучасні глобалізовані ринки функціонують у середовищі, де санкційні обмеження відіграють дедалі важливішу роль у регулюванні економічних відносин. Ці обмеження мають багатовимірний вплив на облікові процеси, що вимагає комплексного підходу до їх дослідження. Санкції впливають на фінансову звітність, методи оцінки активів та зобов'язань, а також на стратегії управління ризиками у транснаціональних корпораціях.

Інституційна природа санкцій полягає у визначенні їх як інструменту політичного та економічного впливу, що застосовується для досягнення стратегічних цілей на міждержавному рівні. Санкції можуть бути односторонніми або багатосторонніми та охоплювати торговельні обмеження, фінансові блокади та заморожування активів. Їх роль у міжнародній торгівлі полягає у формуванні нового порядку взаємодії між суб'єктами господарювання, змушуючи компанії переглядати свої ланцюги постачання та фінансові стратегії. У цьому контексті облікові процеси повинні враховувати обмеження щодо співпраці з певними юрисдикціями та контрагентами. Санкції безпосередньо впливають на облік дебіторської та кредиторської заборгованості, адже вони можуть обмежувати можливість погашення зобов'язань або стягнення боргів. Це створює

ризик формування безнадійної заборгованості, що вимагає коригування облікових політик. Зокрема, виникає потреба у створенні резервів під знецінення фінансових активів, перегляді строків погашення та оцінки ризиків контрагентів. Крім того, санкції можуть спричинити потребу у переоцінці валютних зобов'язань через коливання валютних курсів та зміну умов зовнішньоекономічних контрактів.

Облік операцій з нерезидентами ускладнюється під впливом санкційних обмежень через підвищені вимоги до перевірки контрагентів та контролю фінансових потоків. Це зумовлює необхідність застосування процедур фінансового комплаєнсу, зокрема KYC (Know Your Customer) та AML (Anti-Money Laundering), що сприяє мінімізації ризиків порушення міжнародних норм. Також важливо враховувати особливості валютного регулювання та податкового законодавства країн-партнерів. Облікові системи повинні бути адаптовані для відображення таких операцій із урахуванням потенційних санкційних бар'єрів, що можуть призвести до заморожування активів або затримок у проведенні платежів.

У відповідь на санкційні обмеження компанії розробляють корпоративні стратегії, спрямовані на подолання санкційних бар'єрів у фінансових операціях. Одним із підходів є диверсифікація ринків збуту та джерел постачання, що дозволяє зменшити залежність від санкційних юрисдикцій. Іншим важливим аспектом є впровадження автоматизованих систем комплаєнсу, які забезпечують моніторинг фінансових операцій у режимі реального часу та своєчасне виявлення потенційних ризиків. Також застосовується структуризація угод за участі посередників у нейтральних юрисдикціях, що дозволяє уникати прямого порушення санкційних режимів.

Отже, багатовимірний вплив санкційних обмежень на облікові процеси вимагає розробки гнучких підходів до управління фінансами та інтеграції сучасних технологій у систему обліку. Це дозволяє підприємствам ефективно функціонувати у складних транснаціональних умовах та мінімізувати фінансові ризики, пов'язані з санкційними обмеженнями.

Міжнародний фінансовий комплаєнс виступає стратегічним механізмом, що забезпечує прозорість, безпеку та ефективність фінансових операцій у глобальному середовищі. Його роль полягає у забезпеченні дотримання норм міжнародного фінансового права, стан-

дартів корпоративного управління та вимог санкційної політики. У контексті розрахунків з постачальниками фінансовий комплаєнс стає ключовим інструментом мінімізації правових та фінансових ризиків, що особливо актуально у транснаціональному бізнесі. Концепція фінансового комплаєнсу сформувалася у відповідь на зростання складності міжнародних фінансових операцій та підвищення вимог до прозорості бізнес-процесів. Першочергово вона була спрямована на боротьбу з фінансовими злочинами, такими як відмивання коштів та фінансування тероризму. Згодом, під впливом глобалізації, фінансовий комплаєнс трансформувалася у багатогранну систему, що охоплює дотримання податкових норм, антикорупційних стандартів та санкційних режимів [1, с. 178]. Еволюція цієї концепції відбувається у напрямку підвищення інтеграції цифрових технологій та посилення регуляторного контролю на міжнародному рівні.

Ефективне управління фінансами у міжнародних компаніях неможливе без інтеграції комплаєнс-процедур у корпоративну структуру. Така інтеграція передбачає розробку політик дотримання норм, регулярний аудит фінансових операцій та навчання персоналу. Важливо, щоб процеси комплаєнсу були адаптивними та враховували специфіку діяльності компанії. Наприклад, підприємства, що здійснюють операції з нерезидентами, повинні впроваджувати додаткові процедури перевірки контрагентів та контролю міжнародних транзакцій. Інтеграція комплаєнс-процедур дозволяє не лише забезпечити відповідність законодавству, але й підвищити репутацію компанії на міжнародних ринках.

Автоматизовані системи контролю, такі як AML (Anti-Money Laundering) та KYC (Know Your Customer), відіграють ключову роль у забезпеченні прозорості та безпеки розрахункових операцій. AML-системи дозволяють виявляти підозрілі транзакції та запобігати фінансовим злочинам, тоді як KYC-процедури спрямовані на ідентифікацію та верифікацію контрагентів [4, с. 229]. Впровадження цих систем мінімізує ризики порушення санкційних режимів та сприяє побудові ефективних стратегій управління фінансовими потоками. Сучасні автоматизовані рішення інтегруються у корпоративні системи управління фінансами, що дозволяє здійснювати комплексний моніторинг транзакцій у режимі реального часу. Це не лише забезпечує прозорість фінансових операцій, але й сприяє оперативному реагуванню на потенційні загрози комп-

лаєнсу. Таким чином, AML та KYC системи стають фундаментальними елементами стратегії управління розрахунками в умовах посиленої регуляції міжнародних ринків.

Аналіз випадків порушень фінансового комплаєнсу свідчить про складність забезпечення повної відповідності нормам міжнародного регулювання. Найпоширенішими проблемами є недотримання санкційних режимів, недостатність процедур перевірки контрагентів та помилки у веденні фінансової звітності. Такі порушення можуть мати серйозні наслідки, включаючи значні штрафи, блокування активів та обмеження доступу до міжнародних фінансових ринків [5, с. 230].

Облікове трактування порушень фінансового комплаєнсу передбачає коректне відображення пов'язаних фінансових операцій у звітності підприємства. Це включає визнання потенційних зобов'язань, формування резервів під фінансові санкції та розкриття відповідної інформації у примітках до фінансової звітності. Ключовим аспектом є своєчасне і точне документування всіх дій, пов'язаних із виявленням та усуненням порушень, що дозволяє мінімізувати негативні наслідки для компанії.

Дослідження кейсів також демонструють важливість формування ефективної корпоративної культури комплаєнсу. Це означає впровадження чітких внутрішніх політик, підвищення обізнаності співробітників та використання найкращих практик управління ризиками. Зокрема, компанії, що ефективно інтегрують комплаєнс у свої бізнес-процеси, демонструють вищу стійкість до санкційних та регуляторних ризиків, що підтверджується низьким рівнем порушень та стабільністю фінансових результатів [2, с. 876].

Отже, міжнародний фінансовий комплаєнс у сучасних умовах виступає не лише засобом дотримання нормативних вимог, але й стратегічним інструментом забезпечення конкурентоспроможності компаній на глобальному ринку. Його ефективне впровадження забезпечує прозорість, стабільність та надійність фінансових операцій, що є запорукою успішного функціонування бізнесу у складному транснаціональному середовищі.

Висновки. Таким чином, Загалом, дослідження обліку розрахунків з постачальниками в умовах санкційних обмежень та міжнародного фінансового комплаєнсу засвідчило багаторівневу складність цієї проблематики. В умовах фінансово-правової турбулентності підприємства змушені адаптувати свої облікові системи до нових викликів, пов'язаних із

посиленими вимогами міжнародного регулювання та санкційної політики. Концептуальні підходи до побудови обліку мають враховувати не лише традиційні принципи прозорості та достовірності, але й потребу у гнучкості та стійкості систем до зовнішніх ризиків. Санкційні обмеження справляють багатомірний вплив на облікові процеси, зумовлюючи необхідність детального аналізу операцій з нерезидентами, оцінки дебіторської та кредиторської заборгованості, а також розробки корпоративних стратегій подолання бар'єрів у фінансових операціях. При цьому критично важливою є інтеграція глобальних стандартів фінансової звітності (IFRS), що забезпечує уніфікацію облікових практик та підвищує прозорість фінансової інформації для міжнародних стейкхолдерів.

Окрему увагу слід приділити ролі міжнародного фінансового комплаєнсу, що виступає стратегічним інструментом управління

розрахунками. Генеза цієї концепції у глобальному просторі демонструє її трансформацію від допоміжного механізму до ключового елемента корпоративної стратегії. Інтеграція комплаєнс-процедур у систему управління фінансами, застосування автоматизованих систем контролю (AML, KYC) та аналіз кейсів порушень дозволяють ефективно управляти ризиками та забезпечувати стабільність діяльності компаній.

Отже, облік розрахунків з постачальниками в умовах санкцій та фінансового комплаєнсу потребує міждисциплінарного підходу, що поєднує правові, фінансові та технологічні аспекти. Подальші дослідження у цьому напрямі мають зосередитися на удосконаленні методологічних підходів до обліку в умовах санкційної політики, розробці інноваційних комплаєнс-рішень та аналізі їх впливу на довгострокову конкурентоспроможність підприємств у глобальній економіці.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Kraievskiy V. M., Skoryk M. O., Bohdan S. V., Hmyrya V. P. Coherence of accounting systems: transcendence of content and immunity of purpose. *Bulletin of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan*. Volume 2. Number 384 (2020). P. 176–184.
2. Гайдаржийська О. М., Попович О. В., Кромбет А. Ю. Теоретичні аспекти обліку розрахунків підприємства з постачальниками та підрядниками. *Економіка та суспільство*. 2018. Вип. 18. С. 874–880.
3. Копанчук К. В. Методичні основи аналізу розрахунків з покупцями та замовниками. *Науковий погляд у майбутнє*. 2017. № 05-05. С. 3–4.
4. Савченко А. М., Кібиш О. О. Обліково-аналітичні засоби управління дебіторською заборгованістю в системі забезпечення ефективної діяльності підприємства. *Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор»*. 2024. Вип. 4 (77). С. 227–232.
5. Савченко А. М., Кібиш О. О. Організаційно-інформаційна модель аналізу розрахунків з покупцями та замовниками. *Економіка та суспільство*. 2024. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5012> (дата звернення: 22.02.2025)

REFERENCES:

1. Kraievskiy V. M., Skoryk M. O., Bohdan S. V., Hmyrya V. R. (2020) *Coherence of accounting systems: transcendence of content and immunity of purpose*. *Bulletin of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan*, vol. 2, no. 384, pp. 176–184.
2. Haidarzhiiiska O. M., Popovych O. V., Krombet A. Yu. (2018) *Teoretychni aspekty obliku rozrakhunkiv pidpriemstva z postachalnykamy ta pidriadnykamy* [Theoretical aspects of accounting for settlements of enterprises with suppliers and contractors]. *Ekonomika ta suspilstvo*, vyp. 18, pp. 874–880. (in Ukrainian)
3. Kopanchuk K. V. (2017) *Metodychni osnovy analizu rozrakhunkiv z pokuptsiamy ta zamovnykamy* [Methodological foundations of analysis of settlements with buyers and customers]. *Naukovyi pohliad u maibutnie*, no. 05-05, pp. 3–4. (in Ukrainian)
4. Savchenko A. M., Kibysh O. O. (2024) *Oblikovo-analitychni zasoby upravlinnia debitorskoioi zaborhovanistiu v systemi zabezpechennia efektyvnoi diialnosti pidpriemstva* [Accounting and analytical tools for managing accounts receivable in the system of ensuring the effective operation of an enterprise]. *Naukovo-vyrobnychiy zhurnal "Biznes-navigator"*, vyp. 4 (77), pp. 227–232. (in Ukrainian)
5. Savchenko A. M., Kibysh O. O. (2024) *Orhanizatsiino-informatsiina model analizu rozrakhunkiv z pokuptsiamy ta zamovnykamy* [Organizational and informational model of analyzing settlements with buyers and customers]. *Ekonomika ta suspilstvo*. Available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5012> (accessed 22 Feb. 2025) (in Ukrainian)